

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202602
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1223202602.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, vo veci starostlivosti súdu o dieťa: F. M., narodené XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov - matka: U. M. U., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom L. X, XXX XX V., aktuálne bytom na adrese: Tichá 47, Bratislava, a otec: P. M., narodený XX.XX.XXXX, štátny občan Českej republiky, trvale pobytom M. XXX/XX, XX XXX N., Č. E., na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Maloletý F. M., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.
- II. Otec je povinný platiť na výživu maloletého F., počnúc dňom 13.06.2023, sumou 250,- eur mesačne a to vždy vopred do 10. dňa v mesiaci k rukám matky maloletého.
- III. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 13.06.2023 do 10.07.2024 v celkovej výške 2.029,17 eur, je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletého do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 13.06.2023 sa matka domáhala schválenia rodičovskej dohody vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému F. M., narodenému XX.XX.XXXX, predmetom ktorej je zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky, pričom matka má byť oprávnená zastupovaním a správou majetku maloletého s tým, že matka umožní styk otcovi s maloletým, keď o to prejaví záujem a bude sa nachádzať na Slovensku. O výživnom sa rodičia dohodnú v osobitnej zmluve.
2. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že rodičia sa rozišli, otec sa okamžite presťahoval do Českej republiky, nemá záujem o starostlivosť o maloletého, návštevy plánuje nanajvýš každé dva mesiace na niekoľko hodín. Od ukončenia vzťahu zatiaľ neprejavil záujem stretnúť sa s maloletým, ani sa o ňom neinformoval. Matka žiadala, aby súd schválil ňou predloženú rodičovskú dohodu, aby sa zjednodušilo právne a majetkové zastupovanie maloletého a konanie s tretími stranami.
3. Podaním doručeným súdu dňa 27.06.2023 matka žiadala o určenie výživného, keďže sa otec odsťahoval a od 19.05.2023 si neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Výšku výživného ponechala na rozhodnutie súdu. Toto konanie bolo vedené na súde pod sp. zn. 22P 12/2023 a uznesením tunajšieho súdu č. k. 22P 12/2023-22 zo dňa 29.06.2023 súd spojil na spoločné konanie s konaním o návrhu matky doručenom dňa 13.06.2023 (o schválenie rodičovskej dohody vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností).

4. Podaním zo dňa 14.11.2023 matka s poukazom na nezáujem otca o styk ani inú formu záujmu žiadala, aby styk otca s maloletým prebiehal po dohode rodičov a za prítomnosti matky alebo kolízneho opatrovníka, pričom otec maloletého počas styku musí byť v triezvom stave a nemôže opustiť dohodnuté miesto realizácie styku a v žiadnom prípade nemôže opustiť územie Slovenskej republiky. V súčasnosti otec prispieva na výživu maloletého sumou 110,- eur mesačne, pričom matka žiada súd, aby zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 300,- eur mesačne počnúc dňom 19.05.2023, keď opustil spoločnú domácnosť.

5. Na pojednávaní konanom dňa 25.01.2024 matka uviedla, že rodičia sa zoznámili počas matkinej stáže v N. v O. N. Y. K.. Otec mal. bol v tom čase študentom posledného maturitného ročníka strednej školy, keď má maturitu ako programátor CNC strojov, sústruhov na výrobu kovových súčiastok. Relatívne rýchlo po zoznámení po cca 3 mesiacoch vzhľadom na vypuknutie pandémie začali spolu bývať. Po maturite sa otec zamestnal v Aši, kam aj odišiel nakrátko bývať, keď pracovný pomer skončil v skúšobnej dobe, nakoľko neboli naplnené jeho očakávania a šlo o fyzicky náročnú prácu. Následne bol istý čas nezamestnaný a odmietal sa hlásiť na úrade práce. Neskôr sa zamestnal u matkinho zamestnávateľa ako sociálny pracovník s príjmom okolo 20.000 Kč. Otec mal príjem pod 1.000 eur rovnako ako u prvého zamestnávateľa, kde zarábala ešte menej. Vzhľadom na nezodpovedný prístup, mu za obdobie nezamestnanosti vznikol dlh na sociálnom a zdravotnom poistení. Matka finančnú stránku domácnosti ťahala sama, pričom prehliadla aj jeho sklon k alkoholu a následne agresívne správanie. Pred narodením dieťaťa sa matka o rozchod pokúšala viackrát, čo však emočne nezvládla napriek tomu, že sa to pokúšala riešiť opakovane na vlastných terapiách v rámci povinného psychoterapeutického výcviku. Na jar 2021 matka otcovi oznámila, že odchádza do Bratislavy pričom ho postavila pred hotovú vec či pôjde s ňou alebo nie. Otec sa rozhodol odísť, rodičia sa presťahovali po uplynutí výpovednej doby koncom júna 2021, pričom v tom čase už bola matka tehotná. Na Slovensku sa otec najskôr zamestnal vo X. na robotníckej pozícii, nesnažil o prácu v odbore. Po nástupe zostal PN, pričom ešte v skúšobnej dobe bol pracovný pomer s otcom ukončený. Otec opäť zostal istý čas bez práce a od januára 2022 sa zamestnal v D., kde pracoval do novembra 2022 a od decembra 2022 šiel na rodičovskú dovolenku a matka išla do práce. Popri rodičovskej dovolenke si otec robil kurz IT a bol s maloletým, kým matka bola v práci. Na rodičovskej dovolenke bol do mája 2023, keď sa rodičia napokon definitívne rozišli. Naposledy sa rodičia videli v 08.06.2023, keď si otec prišiel pre posledné veci do spoločnej domácnosti. Na podanom návrhu na schválenie rodičovskej dohody matka netrvá vzhľadom na neskoršie správanie otca, ktorý sa absolútne prestal o syna zaujímať a žiadala, aby súd o úprave rodičovských práv a povinností rozhodol autoritatívne, keď netrvala už ani na úprave styku otca s maloletým, o ktorý sa otec nezaujíma. Občasne prejavuje o syna záujem iba stará matka z otcovej strany. Na výživu syna matke chodí pravidelne mesačne čiastka cca 120 eur, čo však nezodpovedá celkovým nákladom spojených s výživou maloletého. Od decembra 2022 pracuje matka v rodinnej firme v ktorej je konateľkou jej matka, pričom v nej pôsobí spoločne so svojim otcom ako dvaja psychiatri. So synom žije v prenajatom veľkometrážnom byte v centre Bratislavy, za ktorý platí nájom 1.200 eur mesačne. Nájomné pred zvýšením príjmu hradila aj z úspor z príjmov z Českej republiky, kde dva roky zarábala cca 2.500 eur mesačne. Od júna 2023 má aj rodičovský príspevok. Syn po pokuse minulé leto nenavštevuje predškolské zariadenie, na toto ešte nie je dostatočne zrelý a kým je matka v práci, stará sa o neho jej mama, ktorá je už starobná dôchodkyňa, avšak popritom robí konateľku v rodinnej spoločnosti a aj riaditeľku galérie, čo jej umožňuje flexibilitu. Žiadny majetok nevlastní, vozidlo, ktoré užíva, je rovnako vo vlastníctve firmy. Nakoľko otec o syna neprejavuje skutočný záujem, po dlhšiu dobu a syn sa stotožňuje s matkinou rodinou, matka požiada súd o povolenie zmeny priezviska maloletého - najskôr otec matke prisľúbil, že dá k zmene priezviska súhlas, avšak posledné vyjadrenie zmenil tak, že iba v prípade rozhodnutia súdu.

6. Návrh bol otcovi doručený v súlade s ust. § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku („ďalej ako CSP). Otec sa k návrhu ani ostatným podaniam v konaní nevyjadril. Súd otcovi doručoval písomnosti do Českej republiky prostredníctvom dožiadaného súdu, pričom z odpovede dožiadaného súdu bolo zistené, že otec sa na adrese svojho trvalého bydliska v Českej republike nezdržiava, jeho otec, ktorý na uvedenej adrese žije, nemá vedomosť o mieste jeho aktuálneho pobytu, a polícii Českej republiky sa nepodarilo zistiť žiadne kontaktné údaje ohľadne osoby otca či mieste jeho aktuálneho bydliska.

7. Na pojednávanie, na ktoré bol riadne predvolaný sa bez ospravedlnenia nedostavil a ani nepožiadaval o odročenie z dôležitého dôvodu, preto súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti v súlade s ust. § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Podľa § 180 CSP súd vec prejednal v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa. Otcovi bolo predvolanie na pojednávanie ako aj procesné poučenie doručené v súlade s § 106 ods. 3 v spojení s § 111 ods. 3 CSP.

8. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a to najmä rodným listom dieťaťa a ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Maloletý F. pochádza z druhovského pomeru rodičov, ktorí ukončili svoje spolužitie 19.05.2023, keď sa otec následne odsťahoval do Českej republiky. Maloletý je aktuálne vo veku dvoch rokov, nenavštevuje predškolské zariadenie, matke so starostlivosťou oňho vypomáhajú jej rodičia a opatrovatelka. Za opatrovateľské služby má matka náklady v sume 400,- eur mesačne. V minulosti - od 01.07.2023 do 31.08.2023 navštevoval Súkromnú materskú školu a jasle so školným vo výške 450, eur a od 05.09.2023 v sume 189,- eur a stravným 73,50 eur-

10. Matka má ukončené vysokoškolské vzdelanie, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, je slobodná, je zamestnaná v spoločnosti U., F.E..D.. ako psychiater. Svoje náklady vyčíslila v sume 1.200,- eur na bývanie; 100,- eur cestovné; 20,- eur lieky; 200,- eur jedlo; 30,- eur mobil; 20,- eur internet; 83,- eur elektrina; 38,- eur plyn; poplatky za odvoz smetí 15,- eur; terapia 60,- eur; hygiena 50,- eur; voda 20,- eur. A výdavky na dieťa vyčíslila 250,- eur na stravu; 45,- eur na záľuby; 520,- eur predškolské zariadenie; 60,- eur plienky; 20,- eur hygiena; 50,- eur ošatenie a hračky.

11. Podľa potvrdenia o príjme za rok 2022 (č. I. 28 súdneho spisu) dosiahla u svojho zamestnávateľa úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov 3.232,00 eur s celkovým čiastkovým základom dane 2.798,92 eur a rok 2023 (č. I. 29 súdneho spisu) dosiahla u svojho zamestnávateľa úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov 7.834,19 eur s celkovým čiastkovým základom dane 6.784,44 eur. Za mesiace december 2022 - júl 2023 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.564,25 eur u svojho zamestnávateľa (č. I. 53 súdneho spisu) a od augusta 2023 do decembra 2023 príjem vo výške 2.022,11 eur (č. I. 112 súdneho spisu).

12. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku, od mája 2023 do júla 2023 vo výške 412,60 eur a následne vo výške 473,30 eur. S maloletým F. bola na materskej dovolenke od 28.01.2022 do septembra 2022 priznaným nárokom na materské vo výške 14.1626 eur na deň (č. I. 51 súdneho spisu). Následne matka v októbri 2022 bola na rodičovskej dovolenke a v novembri 2022 sa vrátila do práce. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60,- eur za rok 2023.

13. Spolu s maloletým žije v nájme, kde prenajímateľom je matkina matka a nájomné je dohodnuté v sume 1.340,- eur (viď nájomná zmluva na č. I 54 - 65 súdneho spisu), ide o trojizbový byt.

14. Zo správy zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 08.11.2023 bolo zistené, že matka spolu s maloletým bývajú spoločne v 3-izbovom prenajatom byte, kde má maloletý vytvorené optimálne podmienky na svoj rast a vývin. Matka je zamestnaná ako psychiater a dvakrát týždenne dochádza do ambulancie, z domu pracuje príležitostne, jej čistý mesačný príjem je vo výške 1.800,- eur, poberá rodičovský príspevok, ktorého výška spolu s prídavkom na dieťa je vo výške 533,- eur. Otec na maloletého prispieva mesačne okolo 100,- eur. Rodičia nie sú v kontakte.

15. Ohľadne osoby otca súd zistil, že v mieste svojho trvalého bydliska sa nezdžiava, jeho rodičia nevedia, kde býva a žije. Od 13.01.2022 do 12.01.2023 trval jeho pracovný pomer v spoločnosti OBI Slovakia, s.r.o., ktorý sa skončil z dôvodu uplynutia doby určitej. Z toho otec od 01.11.2022 do skončenia pracovného pomeru bol na otcovskej dovolenke. U tohto zamestnávateľa dosiahol celkový čistý príjem vo výške 4.770,54 eur - čo predstavuje priemerný mesačný príjem vo výške 759,09 eur za mesiace, v ktorých vykonával pracovný pomer (č. I. 192 súdneho spisu). Otec nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, nie je vlastníkom nehnuteľnosti, nie je evidovaný v insolvenčnom registri, nemá evidovanú živnosť a nie je vedený ani v obchodnom registri. Od 17.10.2023 do 22.01.2024 bol zamestnaný v spoločnosti Lidl Česká republika a od 22.04.2024 v Alberte Česká republika. Otec nepoberal žiadne sociálne a ani nemocenské dávky, ani iné dávky sociálnej podpory či dávok pomoci v hmotnej núdzi, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Na Finančnom úrade nemá vedené základy dane.

16. Na pojednávaní konanom dňa 10.07.2024 matka uviedla, že od podania návrhu otec na výživu maloletého, vychádzajúc z Internet Banking, uhradil v 08/2023 sumu 120,- eur, 09/2023 sumu 105,83 eur, 10/2023 sumu 110,- eur, 11/2023 sumu 115,- eur, 12/2023 sumu 120,- eur, 01/2024 sumu 120,- eur, 02/2024 sumu 120,- eur, 03/2024 sumu 100,- eur, 04/2024 sumu 100,- eur, 05/2024 sumu 120,- eur, 06/2024 sumu 120,- eur, 07/2024 sumu 120,- eur.

17. K starostlivosti o maloletého uviedla, že jej matka medzičasom opäť začala pracovať, kým F. v septembri 2024 opätovne nastúpi do jasli, starostlivosť o neho zabezpečuje opatrovatelka dvakrát v týždni po 50,- eur. Uvedená suma do 3 rokov veku dieťaťa by mala byť kompenzovaná z rodičovského príspevku. Otec sa o syna naďalej žiadnym spôsobom, okrem platenia výživného, nezaujíma, a teda nie je dôvod na autoritatívnu úpravu styku.

18. Zástupca kolízneho opatrovníka žiadal, aby súd rozhodol vo veci v intenciách predbežného právneho posúdenia, to jest, aby maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju v plnom rozsahu zabezpečuje, pričom na matku navrhol ponechať výlučne aj zastupovanie a správu majetku vzhľadom na pasivitu otca. Rozhodnutie o výške výživného ponechal na úvahe súdu na základe zistených schopností a možností otca vychádzajúc z metodiky výpočtu výživného.

19. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa /§ 28 ods. 2 Zákona o rodine/.

20. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

21. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

23. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

24. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné na mesiac dopredu.

27. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru.

28. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

29. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

31. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

32. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

33. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

34. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

36. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

37. Čo sa týka určovania vyživovacej povinnosti rodiča, základným kritériom sú jeho schopnosti a možnosti, ktoré sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, resp. všetkými ďalšími príjmami, ale tiež jeho najvyššie dosiahnutým vzdelaním, odbornosťou, aktuálnym pracovným zaradením, praxou v doterajších pracovných pozíciách, jeho celkovou pracovnou vyťaženosťou, resp. rozsahom výkonu zárobkovej aktivity, fyzickým vekom, zdravotným stavom, regiónom, v ktorom žije a pod.

38. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

39. O úprave rodičovských práv a povinností účastníkov súd v posudzovanej veci rozhodol v súlade s ust. § 26 zákona o rodine za použitia § 36 ods. 1 Zákona o rodine čo do zverenia maloletého F.. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledujúcich skutočností: na strane matky neboli zo strany kolízneho opatrovníka žiadne nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o dieťa, a teda súd nemal pochybnosti, že zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti je záujme maloletého F. - s čím súhlasil aj otec v zmysle matkou predloženej rodičovskej dohody. Maloletý F. je na starostlivosť matky zvyknutý, je zastabilizovaný v danom prostredí, navyše otec sa od mája 2023 o maloletého žiadny spôsobom nezaujíma okrem platieb výživného na účet matky.

40. S ohľadom na vek dieťaťa a s tým spojenú prirodzenú väzbu dieťaťa na matku a skutočnosť, že kontakt otca s dieťaťom od mája 2023 nie je žiadny, súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v súlade s podaným návrhom a za zohľadnenia skutočnosti, že otec na výchove maloletého žiadnym spôsobom neparticipuje, odmlčal sa, je na neznámom mieste v Českej republike a s matkou nekomunikuje. Toto navrhovali aj účastníci konania (otec v matkou predloženej rodičovskej dohode) a kolízny opatrovník. Styk s dieťaťom účastníci upraviť nežiadali.

41. Súd zohľadňoval pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti odôvodnené potreby maloletého F. a schopnosti a možnosti rodičov, ako aj ich ostatné majetkové, zárobkové, sociálne a osobné pomery, a tiež aj ich schopnosti a možnosti podieľať sa na uspokojovaní potrieb dieťaťa. S ohľadom na náklady maloletého, ktoré sú bežné s ohľadom na jeho vek a potreby, ako aj skutočnosť, že maloletý nemá trvalo zvýšené náklady v súvislosti so svojím zdravotným stavom rozhodol, ako je uvedené vo výroku. Taktiež súd zohľadnil, že otec je v čase vyhlásenia rozhodnutia riadne zamestnaný, je schopný dosahovať stabilný príjem; zdravotný stav má dobrý. Ani jeden z rodičov nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

42. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

43. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. V súvislosti s hodnotením schopností a možností oboch rodičov súd poukazuje na povinnosť každého rodiča využiť naplno svoj pracovný potenciál tak, aby v potrebnom rozsahu mohol zabezpečiť výživu všetkých osôb, ktoré sú na neho odkázané výživou a to i na svoj úkor. Súd pritom zdôrazňuje, že

schopnosti a možnosti povinného (rodičia) sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, počtom vyživovacích povinností a pod. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu je okrem zistenia ich skutočných príjmov aj preverenie podkladov, odôvodňujúcich záver, či dosahovaný príjem rodiča zodpovedá telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností rodičov, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a zároveň je rozhodujúce, či je tu skutočná vôľa dosiahnuť čo najvyšší zárobok, ako aj objektívne podmienky každého z rodičov na dosiahnutie príjmu, úmerného týmto predpokladom. Prvoradou povinnosťou každého z rodičov je vyživovať svoje deti a to aj na vlastný úkor, s čím súvisí povinnosť rodiča predovšetkým zabezpečiť výživu svojich detí a až následne jeho právo použiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie vlastných potrieb. Aj z toho dôvodu pre stanovenie výšky výživného platí tzv. zásada potenciality a nie zásada fakticity zárobku, z ktorého dôvodu je pre určenie výživného rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosiahnuť, keby riadne využíval svoje schopnosti a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje preto, že tieto svoje schopnosti bez objektívnych prekážok riadne nevyužíva.

45. Z poukazom na ostatne uvedené súd na strane otca vychádzal z možnosti dosahovať vzhľadom na jeho aktuálne pôsobenie v Českej republike priemerný mesačný príjem v národnom hospodárstve tohto štátu, ktorý bol v prvom kvartáli r. 2024 podľa českého štatistického úradu vo výške cca 44.000 Kč, čo predstavuje vychádzajúc z verejne na internete dostupnej kalkulačky prepočtu brutto mzdy na netto mzdu v legislatívnych podmienkach Českej republiky sumu 36.133 Kč, t.j. v prepočte cca 1.400 eur. Súd nevychádzal len zo zistených predchádzajúcich zamestnaní otca prevažne v segmente služieb ako predajca, ale aj z jeho dosiahnutého stredoškolského vzdelania v obore programátor CNC strojov, sústruhov na výrobu kovových súčiastok, vychádzajúc z čoho má otec maloletého možnosť uplatniť sa aj v oblasti strojárstva v spojení s lukratívnou oblasťou informačných technológií. Pri stanovaní výšky výživného zo strany otca, za zohľadnenia metodiky výpočtu výživného, zverejnenej na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (tzv. tabuľkové výživné), ktorý pri maloletom dieťaťu v útlom predškolskom veku do 5 rokov života, bez ďalších vyživovacích povinností rodičov, odporúča určiť výživné vo výške 18 % z príjmu povinnej osoby, súd dospel k sume 250 eur mesačne, ktorá suma síce nezodpovedá ani polovici odôvodnených nákladov maloletého, ale predstavuje aktuálny strop schopností a možností otca. Súd vychádzal aj zo skutočnosti, že otec sa o maloletého žiadnym spôsobom nezaujíma, pričom vyživovaciu povinnosť si doposiaľ plnil iba v absolútne nevyhnutnom rozsahu, ktorý pokrýval iba nepatrnú časť potrieb maloletého vyčíslených matkou, ktoré súd akceptoval okrem výdavku na súkromné jasle.

46. Z takto ustálených zárobkových schopností a možností sa suma zvýšeného výživného javí ako zodpovedajúca zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca.

47. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Súd v danom prípade vychádzal z toho, že matka až 13.06.2023 iniciovala konanie (podaním návrhu na súd). S ohľadom na okolnosti prípadu a skutočnosť, pričom súdu žiadnym spôsobom neuviedla a súdu nepreukázala, že v danom prípade jestvujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mal spätne priznávať výživné od 19.05.2023, keď sa rodičia rozišli, nepristúpil k spätnému určeniu výživného.

49. Otcovi za obdobie od 13.06.2023 do 10.07.2024 vznikol na výživnom zročný dlh vo výške 2.029,17 eur, nakoľko za uvedené obdobie súd vychádzal z povinnosti otca uhrádzať výživné na maloleté dieťa v súdom stanovenej výške (250 eur mesačne x 13 mesiacov + 150 eur ako alikvótna čiastka mesiac jún 2023 - 1.370,83 eur, ktoré už otec na výživnom uhradil). Vyššie vyčíslený nedoplatok na zročnom výživnom súd otcovi umožnil splatiť do 90 dní od právoplatnosti rozsudku s prihliadnutím na jeho preukázanú majetkovú situáciu v súlade so zákonom, aby nebolo ohrozené zabezpečovanie jeho vlastných existenčných potrieb, avšak aby nedochádzalo k ďalšiemu neodôvodnenému faktickému úverovaniu otca zo strany matky, keď mal za to, že ide o primeranú lehotu na zabezpečenie zodpovedajúcich finančných prostriedkov na úhradu dlhu na výživnom.

50. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

POUČENIE:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie a to cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne, trojmo alebo ústne do zápisnice.

Proti tomuto rozsudku odvolanie matky a kolízneho opatrovníka nie je prípustné, pretože sa tohto práva po vyhlásení rozsudku vzdali písomne do zápisnice o pojednávaní.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu, resp. výroku rozhodnutia smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.